

— İŞLETMELER İÇİN —

SİGORTA POLİÇELERİ

KONTROL VE YENİLEME KILAVUZU

Kurumsal işletmelerin sigorta yenileme öncesinde teminat yapısını güçlendirmesi, eksiklerini tespit etmesi ve poliçelerini operasyonel risklerine uygun hale getirmesi için hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

- 1. Poliçe Yenileme Dönemi ve Temel Riskler**
- 2. Mevcut Poliçelerde Karşılaşılan Yapısal Açıklar**
- 3. GAP Analizi Metodolojisi ve Sağladığı Fayda**
- 4. Yangın Poliçelerinde Kritik Kontroller**
- 5. Nakliyat Poliçelerinde Operasyon Odaklı Değerlendirmeler**
- 6. Sorumluluk Poliçelerinde Uyum Sorunları**
- 7. Filo / Kasko Poliçelerinde Teknik Hususlar**
- 8. Limitler, Muafiyetler ve Wording Revizyonları**
- 9. Poliçe Yenileme Kontrol Listesi**
- 10. Sektör Bazlı Teminat Uygulama Detayları**
- 11. Hasar Örneği Bazlı Teminat İncelemeleri**
- 12. Genel Değerlendirme ve Öneriler**

1. Poliçe Yenileme Dönemi ve Temel Riskler

Poliçe yenileme dönemi, işletmelerin mevcut sigorta programlarını operasyonel, finansal ve sözleşmesel riskler açısından yeniden değerlendirmesi gereken en kritik zaman dilimlerinden biridir. Birçok işletme poliçelerini yalnızca süre uzatma yaklaşımıyla yeniler. Oysa faaliyet yapısında, varlık kompozisyonunda, müşteri ve tedarik ilişkilerinde veya sözleşmesel yükümlülüklerde meydana gelen değişiklikler poliçelere yansıtılmadığında, yeni döneme önemli teminat açıklarıyla girilebilir.

1.1 Operasyonel değişikliklerin poliçeye yansıtılmaması

Üretim kapasitesindeki artış, yeni makine yatırımı, depo değişikliği, yeni hat açılması veya lokasyon bazlı genişlemeler poliçeye işlenmemiş olabilir. Bu durum, hasar anında risk artışının bildirilmediği iddiasıyla ödeme sorunlarına yol açabilir.

1.2 Sözleşmelerde oluşan yeni yükümlülükler

Yıl içinde imzalanan tedarik, lojistik, hizmet veya taşeronluk sözleşmeleri, sorumluluk poliçelerinde yer almayan yeni yükümlülükler doğurabilir. Örneğin yükleme-boşaltma sırasında meydana gelen zararın tamamen yükleniciye ait olduğu yönündeki bir hüküm, mevcut poliçe yapısında karşılık bulmayabilir.

1.3 Yanlış veya güncel olmayan limitler

Limitler çoğu zaman poliçe başlangıcında belirlenir; ancak ekonomik koşullar, stok artışları, yeni yatırım kararları ve maliyet enflasyonu nedeniyle kısa sürede yetersiz hale gelebilir. Bu durumda poliçe varlığını sürdürse de, hasar anında alınacak tazminat gerçek zararı karşılamayabilir.

1.4 Faaliyete uygun olmayan wording yapıları

Bazı poliçelerde işletmenin faaliyetiyle uyumsuz özel notlar veya daraltıcı ifadeler bulunabilir. Örneğin üretim açısından kritik öneme sahip kalıp, model veya belirli ekipman unsurları poliçede istisna bırakılmış olabilir. Bu tür detaylar, hasar sonrasında ciddi uyuşmazlıklara neden olabilir.

2. Mevcut Poliçelerde Karşılaşılan Yapısal Açıklar

Mevcut poliçelerde yer alan yapısal boşluklar çoğu zaman ilk bakışta fark edilmez. Ancak bu eksiklikler, hasar anında poliçenin beklenen korumayı sağlayamamasına neden olur. Yenileme öncesinde yapılacak teknik inceleme, yeni poliçe döneminin daha güvenli kurgulanmasını sağlar.

2.1 Eksik sigortalılık riski

Eksik sigortalılık; bina, makine, ekipman, stok, lokasyon ve proje bazlı değerlerde görülebilir. Özellikle dönemsel stok yoğunluğu artan işletmelerde, poliçede yer alan tek lokasyon limitleri fiili risk seviyesinin gerisinde kalabilir.

2.2 Çakışan veya boşluk bırakan teminat alanları

Genel sorumluluk, ürün sorumluluğu, işveren sorumluluğu ve üçüncü şahıs sorumluluk poliçeleri arasında alan çakışmaları veya tam tersine boşluklar oluşabilir. Bu durum, hasar dosyası açıldığında hangi poliçenin devreye gireceği konusunda belirsizlik yaratır.

2.3 Dış kaynaklı hizmetlerde poliçe ve sözleşme uyumsuzluğu

Forklift, vinç, güvenlik, temizlik, lojistik veya bakım hizmetlerinin dış kaynakla yürütüldüğü işletmelerde sözleşmeler çoğu zaman poliçe kapsamından daha geniş sorumluluklar yükler. Bu fark, işletmenin teminatsız yükümlülük üstlenmesine neden olabilir.

2.4 Servis ve tedarik kısıtlamaları

Özellikle filo ve kasko poliçelerinde yer alan anlaşmalı servis zorunlulukları, muadil parça kullanımı, ikame araç süresi veya coğrafi servis kısıtları, operasyonun hasar sonrasında aksamadan devam etmesini zorlaştırabilir.

3. GAP Analizi Metodolojisi ve Sağladığı Fayda

GAP Analizi, işletmenin güncel risk yapısı ile mevcut poliçelerinin ne ölçüde örtüştüğünü ortaya koyan teknik bir değerlendirme yöntemidir. Bu analiz sayesinde hem branş bazlı teminat açıkları hem de sözleşmesel uyumsuzluklar görünür hale gelir.

3.1 Risk envanteri ile teminatların karşılaştırılması

Operasyon yapısı, makine parkuru, üretim akışı, stok seviyesi ve lokasyon bazlı faaliyetler poliçelerde yer alan teminatlarla birebir örtüşmeyebilir. GAP analizi, bu uyumu teknik olarak test eder.

3.2 Sözleşme yükümlülüklerinin poliçeye entegre edilmesi

Tedarikçi, taşeron, müşteri veya lojistik sözleşmelerinde yer alan özel sorumluluklar poliçede karşılık bulmadığında, işletme bu yükümlülükleri doğrudan üstlenmiş olur. GAP analizi, sözleşme ile poliçe arasında bütünlük kurulmasını sağlar.

3.3 Limit ve muafiyetlerin operasyon gerçeklerine göre ayarlanması

Yatırım artışı, stok büyümesi, taşıma hacmi, proje bedeli veya faaliyet değişikliği gibi etkenler limit ve muafiyet yapısının yeniden değerlendirilmesini gerektirir.

3.4 Faaliyet bazlı özel kloz ihtiyaçları

Her sektörün risk karakteri farklıdır. Gıda, otomotiv, enerji, lojistik, üretim veya inşaat gibi sektörlerde poliçeye özel klozların eklenmesi, teminatın gerçekten işletmeye uygun hale gelmesini sağlar.

4. Yangın Poliçelerinde Kritik Kontroller

Yangın poliçeleri, işletmenin fiziksel varlıklarını ve bilanço üzerindeki en yüksek değerli risklerini koruyan temel branştır. Bu nedenle yenileme öncesinde en detaylı teknik kontrolün bu alanda yapılması gerekir.

4.1 Bina yeniden yapım maliyeti

Bina sigorta bedeli güncel maliyetlerle yeniden hesaplanmamışsa eksik sigortalılık riski oluşur. Özellikle artan inşaat ve işçilik maliyetleri nedeniyle geçmiş dönem bedelleri hızla yetersiz hale gelebilir.

4.2 Makine tesisat ve makine kırılması ayrımı

Elektriksel arıza ile mekanik arıza kapsamı farklıdır. Makine kırılması teminatı bulunmayan işletmelerde üretim hattı duruşları ciddi finansal sonuçlar doğurabilir. Makine yaşlarının ve teknik özelliklerinin poliçeye doğru işlenmesi önemlidir.

4.3 İç tesisat ve pano riskleri

Kısa devre, ark, izolasyon zafiyeti ve iç tesisat kaynaklı riskler birçok hasarın başlangıç noktasıdır. Bu alanlara ilişkin wording yapısının dikkatle incelenmesi gerekir.

4.4 Stok yoğunluğu ile tek lokasyon limiti uyumu

Stok seviyesi dönemsel olarak yükselen işletmelerde tek lokasyon limitlerinin güncel risk seviyesini karşılaması gerekir. Aksi halde hasar sonrasında önemli bir finansal açık oluşabilir.

5. Nakliyat Poliçelerinde Operasyon Odaklı Değerlendirmeler

Nakliyat sigortalarında riskler çoğu zaman genel çerçeveden değil, operasyonel detaylardan kaynaklanır. Bu nedenle yenileme öncesinde iş akışına uygun özel değerlendirme yapılmalıdır.

5.1 Muafiyetlerin taşıma hacmine göre belirlenmesi

Taşıma hacmi yüksek işletmeler için standart muafiyet yapıları her zaman uygun olmayabilir. Hacme ve hasar geçmişine bağlı olarak daha uygun koşullar kurgulanabilir.

5.2 Gemi yaş zammı ve rota riskleri

Taşımanın yapıldığı rota, limanlar, transit süreleri ve gemi yaşı gibi unsurlar prim ve teminat yapısını doğrudan etkiler. Özellikle belirli yaşın üzerindeki gemilerde ek kısıtlar veya prim farkları oluşabilir.

5.3 Yükleme, boşaltma ve elleçleme süreçleri

Hasarların önemli bir bölümü yükleme ve boşaltma alanlarında meydana gelir. Forklift çarpması, ara depolama, liman içi hareketler ve elleçleme risklerinin poliçede açık şekilde değerlendirilmesi gerekir.

6. Sorumluluk Poliçelerinde Uyum Sorunları

Sorumluluk poliçeleri, işletmenin üçüncü kişilere karşı üstlendiği riskleri devrettiği en kritik yapılardan biridir. Bu poliçeler çoğu zaman sözleşmelerle birlikte çalıştığı için küçük bir uyumsuzluk dahi büyük tazminat farkları yaratabilir.

6.1 Ürün sorumluluğunda teknik kapsam kontrolü

Birçok işletme ürün sorumluluğunu standart bir teminat olarak görür. Oysa aşağıdaki unsurlar kapsamı doğrudan etkiler:

- ithal hammadde kullanımı
- ihracat yapılan ülkeler
- montaj gerektiren ürünler
- satış sonrası hizmet ve garanti uygulamaları
- geri çağırma ihtimali taşıyan ürün yapısı

6.2 Manevi tazminat limitlerinin yeterliliđi

IMM ve genel sorumluluk poliçelerinde manevi tazminat alt limitleri çoğu zaman düşük seviyede kalır. Yüksek riskli faaliyetlerde bu limitlerin ayrıca değerlendirilmesi gerekir.

6.3 Alt yüklenici kullanımında genişletme ihtiyacı

Alt yüklenici, taşeron veya saha hizmet sağlayıcılarıyla çalışan işletmelerde, ilgili genişletme klozları yoksa taşeron kaynaklı zararlarda işletme doğrudan sorumlu kalabilir.

6.4 Sözleşme kaynaklı özel yükümlülükler

Bazı sözleşmeler işletmeye poliçede karşılığı olmayan ilave sorumluluklar yükler. Yenileme sürecinde sözleşme–poliçe bütünlüğünün kurulması bu nedenle kritik önemdedir.

7. Filo / Kasko Poliçelerinde Teknik Hususlar

Filo poliçeleri yalnızca araç hasarlarını değil, operasyon sürekliliğini de etkiler. Bu nedenle fiyat kadar servis, yedek araç, onarım ve manevi tazminat yapıları da incelenmelidir.

7.1 IMM ve manevi tazminat limitleri

Maddi limitlerin yüksek olması tek başına yeterli değildir. Özellikle personel taşıyan, yoğun trafik içinde çalışan veya dağıtım ağı bulunan işletmelerde manevi tazminat limitleri ayrıca kontrol edilmelidir.

7.2 Servis ve onarım kısıtlarının etkisi

Anlaşmalı servis kullanımı, muadil parça şartı, ikame araç süresi ve onarım süreci gibi unsurlar doğrudan operasyonu etkiler. Bu yapıların işletme ihtiyacına uygun olması gerekir.

7.3 Özel kullanım senaryoları

Liman içi hareket, dar alan manevrası, forklift destekli çalışma, saha operasyonu gibi standart dışı kullanım alanları varsa bunların özel notlarla poliçeye yansıtılması gerekir.

8. Limitler, Muafiyetler ve Wording Revizyonları

Bir poliçenin gerçek kalitesini çoğu zaman prim değil, limit yapısı, muafiyet seviyesi ve wording içeriği belirler. Yenileme döneminde bu alanlara teknik gözle bakılmalıdır.

8.1 Limit yapısının gözden geçirilmesi

Faaliyet büyüklüğü, stok seviyesi, yatırım artışı, proje maliyeti veya ihracat hacmi değiştiğinde limitlerin aynı kalması teknik açıdan yetersiz olabilir.

8.2 Muafiyet seviyelerinin operasyonla uyumu

Düşük prim amacıyla yükseltelen muafiyetler, hasar frekansı yüksek işletmelerde toplam maliyeti artırabilir. Muafiyet yapısı faaliyet gerçeklerine göre değerlendirilmelidir.

8.3 Kritik wording değişiklikleri

Aşağıdaki başlıklar birçok poliçede özel dikkat gerektirir:

- deprem sonrası yangın
- kısa devre, ark ve izolasyon zafiyeti
- yükleme-boşaltma dahil ifadeleri
- bakım sözleşmesi istisnaları
- tüm riskler tanımı içindeki özel kapsam dışı hükümler

8.4 Proje ve sektör bazlı revizyonlar

GES, CAR/EAR, üretim, lojistik ve ağır sanayi gibi alanlarda standart wording yeterli olmayabilir. Faaliyete özel teknik ifadelerin eklenmesi gerekir.

9. Poliçe Yenileme Kontrol Listesi

1. Bina değerlemesi güncel mi?
2. Makine bedelleri yeniden hesaplandı mı?
3. Makine yaşları ve teknik özellikleri poliçeye işlendi mi?
4. Stok seviyesi ile lokasyon limiti uyumlu mu?
5. Sözleşme yükümlülükleri poliçeye yansıtıldı mı?
6. Sorumluluk poliçelerinde manevi tazminat limitleri yeterli mi?
7. İkame araç süresi operasyon ihtiyacına uygun mu?
8. Anlaşmalı servis kısıtları faaliyet yapısıyla uyumlu mu?
9. Nakliyat muafiyetleri taşıma hacmine göre değerlendirildi mi?
10. Yükleme-boşaltma ve elleçleme riskleri poliçede yer alıyor mu?
11. Konteyner kusurları veya oksitlenme gibi özel riskler incelendi mi?
12. Gemi yaşı ve rota bazlı riskler analiz edildi mi?
13. Yeni makine yatırımları poliçeye işlendi mi?
14. Sigorta bedelleri enflasyon ve maliyet artışına göre revize edildi mi?
15. Yeni depo, tesis veya lokasyon değişiklikleri sigortacıya bildirildi mi?
16. Ürün sorumluluğu poliçesinde faaliyet alanına uygun genişletmeler var mı?
17. Alt yüklenici kullanımına ilişkin klozlar kontrol edildi mi?
18. Filo poliçesinde servis, parça ve onarım yapısı operasyonla uyumlu mu?
19. Özel wording notları faaliyet yapısına göre güncellendi mi?
20. Hasar sonrası sürpriz yaratabilecek istisnalar ayrıca incelendi mi?

10. Sektör Bazlı Teminat Uygulama Detayları

10.1 Üretim sektörü

- makine kırılması kapsamı
- iç tesisat ve pano riskleri
- kalıp ve model teminatı
- mamul, yarı mamul ve hammadde ayrımı
- ürün sorumluluğu ve geri çağırma riski
- taşıyon ve tedarikçi sözleşme yükümlülükleri

10.2 Lojistik ve taşımacılık

- konteyner kusuru ve özel notlar
- rota ve taşıma şekline göre muafiyetler
- liman içi hareket riskleri

- forklift ve vinç kaynaklı zararlar
- ara depolama ve geçici depolama riskleri
- taşıyıcı sorumluluğu ile uyum

10.3 Enerji sektörü

- panel verim kaybı
- inverter arızası sonrası üretim düşüşü
- trafo ve OG hücre riskleri
- yıldırım, aşırı gerilim ve yangın etkileri
- iş durması teminatının üretim modeliyle uyumu

10.4 İnşaat ve taahhüt

- CAR / EAR proje bedeli güncellemeleri
- şantiye ekipmanları
- geçici tesis teminatı
- hakediş değişikliklerinin poliçeye yansıtılması
- süre uzamalarının teminatla uyumu

10.5 Perakende ve depolama

- lokasyon içi operasyon riskleri
- raf çökmesi, forklift çarpması
- hırsızlık ve zorla girme klostları
- dönemsel stok artışlarında limit güncellemesi

11. Hasar Örneği Bazlı Teminat İncelemeleri

11.1 Stok limit eksikliği

Stok artışına rağmen lokasyon limitinin güncellenmediği bir senaryoda, büyük bir hasar sonrasında tazminat gerçek zararın altında kalabilir.

11.2 Manevi tazminat limit yetersizliği

Maddi zarar limiti yeterli görünse de, manevi tazminat taleplerinde limit düşük kalabilir ve kalan tutar işletmeye yansiyabilir.

11.3 Makine kırılması teminatı eksikliği

Üretim hattındaki bir cihazın mekanik arızası nedeniyle durması halinde, yalnızca elektriksel arızaları kapsayan bir yapı yeterli korumayı sağlamaz.

11.4 Nakliyat poliçesinde özel risk boşluğu

Konteyner zafiyeti, yükleme hasarı veya ara depolama sürecinde oluşan zararlar poliçede açıkça düzenlenmemişse tazminat süreci sorunlu hale gelebilir.

11.5 Sözleşme yükümlülüğü ile poliçe uyumsuzluğu

Bir sözleşmede işletmenin belirli bir zarardan tamamen sorumlu olacağı yazılıysa ancak bu risk poliçede karşılık bulmuyorsa, hasarın önemli bölümü işletmenin üzerinde kalabilir.

12. Genel Değerlendirme ve Öneriler

Poliçe yenileme süreci, işletmenin sigorta programını yalnızca devam ettirme değil, teknik olarak yeniden yapılandırma fırsatıdır. Bu sürecin doğru yönetilmesi, yalnızca daha iyi teminat elde etmek anlamına gelmez; aynı zamanda hasar anında ortaya çıkabilecek sürprizleri azaltır, finansal öngörülebilirliği artırır ve operasyonel devamlılığını güçlendirir.

Bu çalışma sayesinde:

- eksik sigortalılık riski azaltılabilir,
- sözleşme yükümlülükleri ile poliçe kapsamı uyumlu hale getirilebilir,
- limit ve muafiyet yapısı güncel risklere göre yeniden kurgulanabilir,
- wording içeriği faaliyet gerçeklerine göre iyileştirilebilir,
- hasar anında yaşanabilecek yorum farkları minimize edilebilir,
- sigorta programı işletmenin gerçek operasyonu ile daha uyumlu hale gelebilir.

Bizimle iletişime geç.

Adres : Maslak Mahallesi, Maslak Meydan Sokak, Beybi Giz Plaza A Blok No:1 Kat:21 İç Kapı No: 79 Sarıyer / İstanbul

Telefon : +90 212 227 07 13

Fax : +90 212 227 07 15

Web : www.bigsrb.com